

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Miroslavy Honusové ve věci žalobce **T. P.**, místem podnikání B.-S., O. 37a, v řízení zastoupeného JUDr. Štefánií Fajmonovou, advokátkou se sídlem Žďár nad Sázavou, V Lískách 31, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí** se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27.5.2016 č.j. MPSV-2015/54716-421/1, ve věci obnovy řízení,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou dne 29. 7. 2016, ve znění podání ze dne 17. 8. 2016, domáhal vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 5. 2016, č.j. MPSV-2015/54716-421-1. Svou žalobu zdůvodnil tak, že rozhodnutím Oblastního inspektorátu práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se sídlem v Ostravě ze dne 11. 2. 2013, č.j. 2504/10.71-Ku/1314.3-RZ, sp.zn. 413/2012, byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu na úseku zaměstnanosti, za nějž mu byla uložena pokuta ve výši 250.000 Kč, a to podle ust. § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti. Žalobce podal odvolání k Státnímu úřadu inspekce práce, který odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. V červenci roku 2015 se žalobce

dozvěděl, že Ústavní soud vydal náleze ze dne 9. 9. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13 ve věci protiústavnosti části ustanovení § 140 odst. 4 písm. f) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších právních předpisů, a to ve slovech „nejméně však 250.000 Kč,“ tedy ve znění před jeho novelizací provedenou zákonem č. 136/2014 Sb., které bylo v rozporu s čl. 1, čl. 4 odst. 4, čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, a toto ustanovení zrušil (s účinky ke dni 20. 10. 2014, tj. ke dni vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů). Žalobce tak má za to, že pokuta mu uložená, je protiústavní a představuje zásah do jeho práva dle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Z rozhodnutí vydaných v obou stupních správního řízení je totiž podle něj zřejmé, že výši pokuty správní orgány odvíjely od neústavní minimální hranice pokuty 250.000 Kč. Dále žalobce uvádí, že se správní orgány nezabývaly posouzením majetkových ani osobních poměrů žalobce a s ohledem na ně možným likvidačním účinkům pokuty, neboť tato pokuta výrazně zasáhla do celkových osobních a majetkových poměrů žalobce. Ten se proto podáním ze dne 10. 8. 2015 domáhal obnovy řízení u Státního úřadu inspekce práce v Opavě, který žádost žalobce zamítl pro nedůvodnost. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání k žalovanému, který odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 14. 10. 2016 odmítl, že by napadené rozhodnutí mělo být nicotné, přičemž podle § 77 odst. 2 správního řádu, je nicotné rozhodnutí takové, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným anebo jinými vadami, pro něž je nelze považovat za rozhodnutí správního orgánu, a napadené rozhodnutí takovými vadami netrpí. Žalovaný podotýká, že samotný důvod nicotnosti, který žalobce uvádí, tedy rozpor žalovaného rozhodnutí s ústavním zákonem, nelze pokládat za důvod nicotnosti, ale pouze za důvod nezákonnosti, který může být důvodem pro zrušení rozhodnutí. Žalovaného rozhodnutí nelze shledat ani jako rozporné se zákonem, resp. s ústavním zákonem, neboť předmětem správního řízení, ve kterém bylo vydáno napadené rozhodnutí, bylo posouzení, zdali jsou dány důvody k obnově správního řízení. Zrušení části předpisu Ústavním soudem, na základě kterého bylo rozhodováno, není zákonem stanoveným důvodem k obnově správního řízení, a naopak z § 71 odst. 2 zákona o Ústavním soudu, plyne, že ostatní pravomocná rozhodnutí vydaná na základě právního předpisu, který byl zrušen, zůstávají nedotčena. Skutečnost, že dle věty druhé tohoto ustanovení nelze práva a povinnosti podle takových rozhodnutí vykonávat, na této skutečnosti nic nemění, když předmětem správního řízení, ve kterém bylo vydáno napadené rozhodnutí, nebyl výkon povinností na základě původních rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce a Oblastního inspektorátu práce, ale pouze otázka obnovy řízení, která navíc nebyla podána v zákonné subjektivní lhůtě. Žalovaný na závěr uvedl, že žaloba fakticky nesměřuje k napadenému rozhodnutí, ale proti rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce ze dne 14. 5. 2013, č.j. 1183/1.30/13/14.3, proti kterému mohl žalobce brojit jak podáním podnětu k přezkumnému řízení, tak případnou správní žalobou, což však neučinil a nelze se institutem obnovy řízení domáhat přezkumu zákonnosti pravomocných správních rozhodnutí. Nelze mít za to, že by orgány inspekce práce při vydání rozhodnutí č.j. 2504/10.71-Ku/13/14.3-RZ ze dne 11. 2. 2013 a č.j. 1183/1.30/13/14.3, postupovaly v rozporu se zákonem, když samotné správní orgány nejsou oprávněny posuzovat, zdali je zákon v souladu s ústavními zákony.

Krajský soud dle § 75 odst. 1 s. ř. s. přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce byl rozhodnutím Oblastního inspektorátu práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se sídlem v Ostravě č.j. 2504/10.71-Ku/13/14.3 ze dne 11. 2. 2013, uznán vinným ze spáchání správního deliktu na úseku zaměstnanosti dle ust. § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, kterého se dopustil tím, že nejméně dne 27. 2. 2012 umožnil fyzické osobě D. B., nar. X, výkon závislé práce nutričního poradce na adrese M. 2873/5a, K.-H., a to bez uzavřeného pracovněprávního vztahu, čímž umožnil výkon nelegální práce podle ust. § 5 písm. e) bodu 1 zákona o zaměstnanosti. Žalobci byla dle § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti uložena pokuta ve výši 250.000 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč. Proti tomuto rozhodnutí bylo podáno odvolání k Státnímu úřadu inspekce práce, který rozhodnutím ze dne 14. 5. 2013, č.j. 1183/1.30/13/14.3, jež nabylo právní moci dne 15. 5. 2013, odvolání žalobce zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Na základě podané žádosti žalobce vydal Celní úřad pro Moravskoslezský kraj rozhodnutí ze dne 4. 11. 2013, č.j. 73808-9/2013-570000-11, o povolení splátek nedoplatku pokuty. Následně žalobce dne 10. 8. 2015 podal Státnímu úřadu inspekce práce návrh na zahájení řízení o povolení obnovy řízení dle ust. § 100 správního řádu. Odkázal na nálezh Ústavního soudu ze dne 9. 9. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13, který rozhodl o zrušení ustanovení § 140 odst. 4 písm. f) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 367/2011 Sb. a zákona č. 1/2012 Sb., ve slovech "nejméně však ve výši 250.000 Kč," tedy ve znění před jeho novelizací provedenou zákonem č. 136/2014 Sb. pro rozpor s čl. 1, čl. 4 odst. 4, čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Státní úřad inspekce práce vydal dne 20. 8. 2015 rozhodnutí, č.j. 6006/1.30/15-5, ve znění opravného usnesení ze dne 21. 8. 2015, č.j. 6006/1.30/15-6, kterým žádost žalobce o obnovu řízení zamítl. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce včasné odvolání k Ministerstvu práce a sociálních věcí, které bylo rozhodnutím ze dne 27. 5. 2016, č.j. MPSV-2015/54716-421/1 zamítnuto a rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce bylo potvrzeno.

Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce podal návrh na obnovu řízení, který byl správním orgánem prvního stupně zamítnut, musel se soud nejdříve zabývat otázkou přípustnosti podání návrhu na obnovu řízení a případného následného řízení o obnově. Základem institutu obnovy řízení, a to napříč všemi procesními úpravami, je náprava skutkových vad, přičemž k nápravě vad právních slouží jiné právní, resp. procesně-právní instituty. Soud vycházel z ust. § 100 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění platném a účinném v době rozhodování správního orgánu (dále jen „správní řád“), v němž je obnova řízení výslovně upravena. Podle tohoto ustanovení se *řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci na žádost účastníka obnoví, jestliže a) vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, nebo b) bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být*

obnoveno, a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.

Žalobce návrh na obnovu řízení opírá o výše citovaný nálezn Ústavního soudu ze dne 9. 9. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13, kterým byla zrušena část předpisu zákona o zaměstnanosti. Mezi stranami došlo ke sporu v posouzení, zda je zrušení předmětného ustanovení zákona o zaměstnanosti důvodem pro obnovu řízení a zda se účinky tohoto nálezu Ústavního soudu mohou vztahovat i na rozhodnutí vydaná před tímto nálezem, tedy i na rozhodnutí, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu, za nějž mu byla uložena pokuta ve výši 250.000 Kč.

Soud, vycházející z povahy institutu obnovy řízení, konstatuje, že zrušení předmětného ustanovení zákona o zaměstnanosti zakládá *právní změnu*, nastalou až po vydání rozhodnutí o spáchání správního deliktu. Jde-li v daném případě o změnu právní a nikoli skutkovou, podřaditelnou pod některý z důvodů § 100 správního řádu, správní orgán prvního stupně nemohl na základě žalobcem podaného návrhu nařídit obnovu řízení před správním orgánem, neboť neměl žádný zákonný důvod tak učinit.

Stran účinků nálezu soud odkazuje na úpravu, kterou žalobce i žalovaný ve svých podáních citují, v § 71 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších právních předpisů. Výslovně jsou zde řešeny právní následky zrušení právního předpisu, příp. jeho části, popř. některých jeho ustanovení tak, že *ostatní pravomocná rozhodnutí (jiná než vydaná v trestním řízení) vydaná na základě právního předpisu, který byl zrušen, zůstávají nedotčena; práva a povinnosti podle takových rozhodnutí však nelze vykonávat*. Soud má za to, že ustanovení § 71 zákona o ÚS jasně definuje postup po zrušení nálezem, z něhož nelze jakkoli dovodit přípustnost obnovy řízení. To, že práva a povinnosti podle takových rozhodnutí nelze vykonávat, je otázkou případného vykonávacího řízení a v něm uplatněnou obranou žalobce, nikoli námitkou, kterou se má zabývat správní soud při přezkumu správního rozhodnutí o zamítnutí návrhu na obnovu řízení. Na základě těchto důvodů pokládá soud rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, i samotného žalovaného za zákonná.

V této souvislosti nemůže soud souhlasit, že žalovaný vydal nicotné rozhodnutí, neboť napadené rozhodnutí netrpí žádnou vadou definovanou § 77 odst. 2 správního řádu, tedy vadou, jež by jej činila zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným anebo jinými vadami, pro něž je nelze považovat za rozhodnutí správního orgánu.

Poslední námitku žalobce soud považuje za nedůvodnou, neboť důvodem obnovy řízení (viz výše) nemůže být ani skutečnost, že se správní orgány nezabývaly posouzením majetkových ani osobních poměrů žalobce v řízení o spáchání správního deliktu, a s ohledem na ně možným likvidačním účinkům pokuty. Správní orgán prvního stupně vycházel při ukládání pokuty z tehdy platného a účinného ust. § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti, a uložil pokutu na samé spodní hranici, kterou dané ustanovení zákona v předmětné době umožňovalo. Následně byly žalobci povoleny splátky nedoplatku pokuty dle jeho žádosti.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalovanému podle obsahu spisu nevznikly v tomto řízení žádné náklady přesahující jeho obvyklou úřední činnost.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

V Ostravě dne 24. srpna 2017

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu